

Opgave 2 – Wereld en Aarde: Groenland

Bij deze opgave horen de bronnen 3 tot en met 6.

Gebruik de bronnen 3 tot en met 6 en het kaartenkatern.

Groenland wordt meestal ingedeeld bij Noord-Amerika. Geologisch gezien is dat een logische keuze, maar sociaalgeografisch gezien zou het logischer zijn om Groenland bij Europa in te delen.

2p **5** Geef een argument

- vanuit geologisch oogpunt om Groenland bij Noord-Amerika in te delen;
- vanuit sociaalgeografisch oogpunt om Groenland bij Europa in te delen.

Gebruik bron 5 en het kaartenkatern.

De kaarten in het kaartenkatern over het noordpoolgebied hebben een azimutale projectie. Hieronder staan drie uitspraken over deze kaarten.

Uitspraak 1: in azimutale projecties worden meridianen weergegeven als cirkels en de parallellen als rechte lijnen.

Uitspraak 2: in azimutale projecties worden gebieden richting de evenaar steeds sterker vervormd weergegeven.

Uitspraak 3: het vasteland van Rusland ligt dichterbij de noordpool dan het vasteland van Canada.

2p **6** Geef voor elke uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Gebruik het kaartenkatern.

Op Groenland valt neerslag vooral in de kustgebieden. In het centrale deel van Groenland valt nauwelijks neerslag.

3p **7** Geef de oorzaak waardoor in het centrale deel van Groenland nauwelijks neerslag valt.

Beschrijf vervolgens in twee stappen het ontstaan van de neerslag in de kustgebieden.

Gebruik het kaartenkatern.

De bevolkingsspreiding (zie bron 5) hangt samen met de temperatuurverdeling in Groenland.

- 3p 8 Noteer de letters a, b en c uit onderstaande tabel op je antwoordblad. Schrijf achter elke letter wat op die plek in de tabel moet staan.

temperatuurverdeling in Groenland	oorzaak temperatuurverdeling
Het zuiden van Groenland is warmer dan het noorden.	Het zuiden van Groenland ligt op lagere breedte dan het noorden.
De kustgebieden van Groenland zijn warmer dan het binnenland.	a
b	c

Gebruik de bronnen 3 en 6.

Groenland heeft een negatieve handelsbalans.

- 2p 9 Geef met twee gegevens uit deze bronnen aan dat Groenland een negatieve handelsbalans heeft.

Gebruik bron 3.

Grootmachten als de Verenigde Staten, China en Rusland tonen toenemende interesse in Groenland.

- 3p 10 Beredeneer in drie stappen deze toenemende interesse. Je redenering moet elementen vanuit drie verschillende dimensies bevatten. Begin je redenering vanuit de dimensie natuur.

In 2008 kreeg Groenland meer autonomie. Sommige Groenlanders wilden zelfs volledig onafhankelijk worden van Denemarken, maar daar was in Groenland geen meerderheid voor.

- 2p 11 Beargumenteer dat veel Groenlanders tegen volledige onafhankelijkheid van Denemarken waren.

Opgave 2 – Wereld en Aarde: Groenland

bron 3

Groenland is niet te koop

Groenland is een autonoom gebied binnen het Deense Koninkrijk. Het land telt slechts 56.000 inwoners, van wie 88% Inuit is. De rest van de bevolking stamt af van de Vikingen die het eiland vanaf het jaar 1000 koloniseerden. Het grootste deel van de bevolking woont in dorpen en heeft een moderne levensstijl. Een klein deel jaagt en vist nog op traditionele wijze.

In 2008 kozen de inwoners van Groenland voor meer onafhankelijkheid van Denemarken. Denemarken is nu alleen nog verantwoordelijk voor het financiële beleid, buitenlandse zaken en beveiliging.

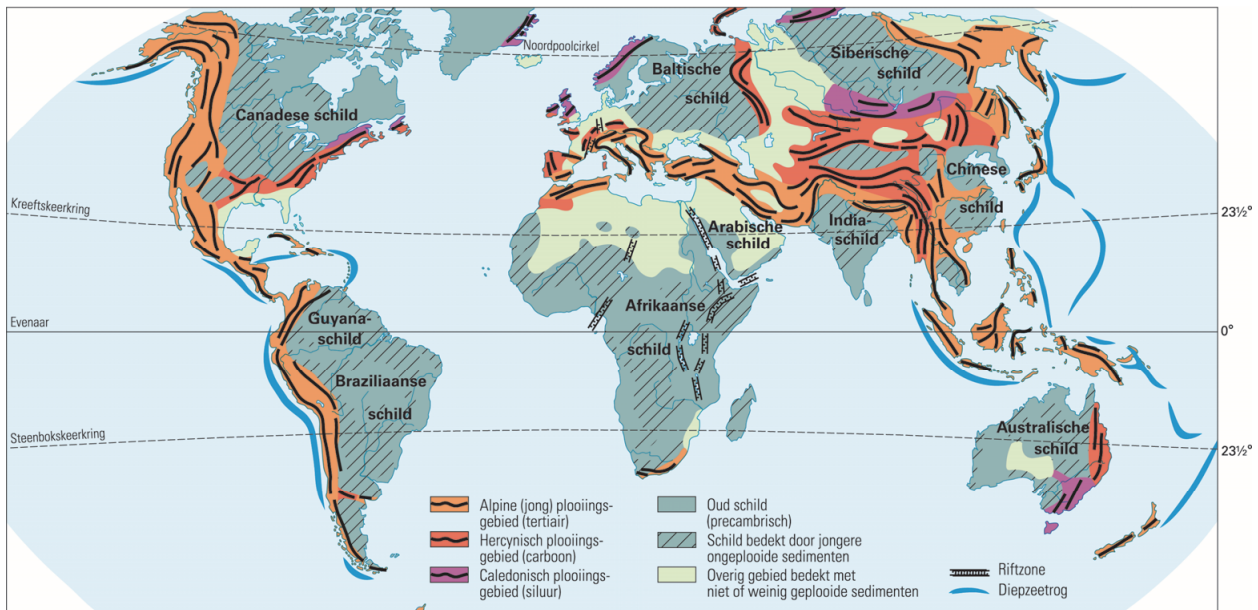
In augustus 2019 schreef de *Wall Street Journal* dat de Amerikaanse president interesse had om Groenland te kopen van Denemarken. De Deense regering heeft aangegeven dat Groenland niet te koop is. Niet alleen de Verenigde Staten, maar ook andere grootmachten als China en Rusland tonen in toenemende mate interesse in het voor een groot deel door een ijskap bedekte land.

De hoofdstad van Groenland: Nuuk



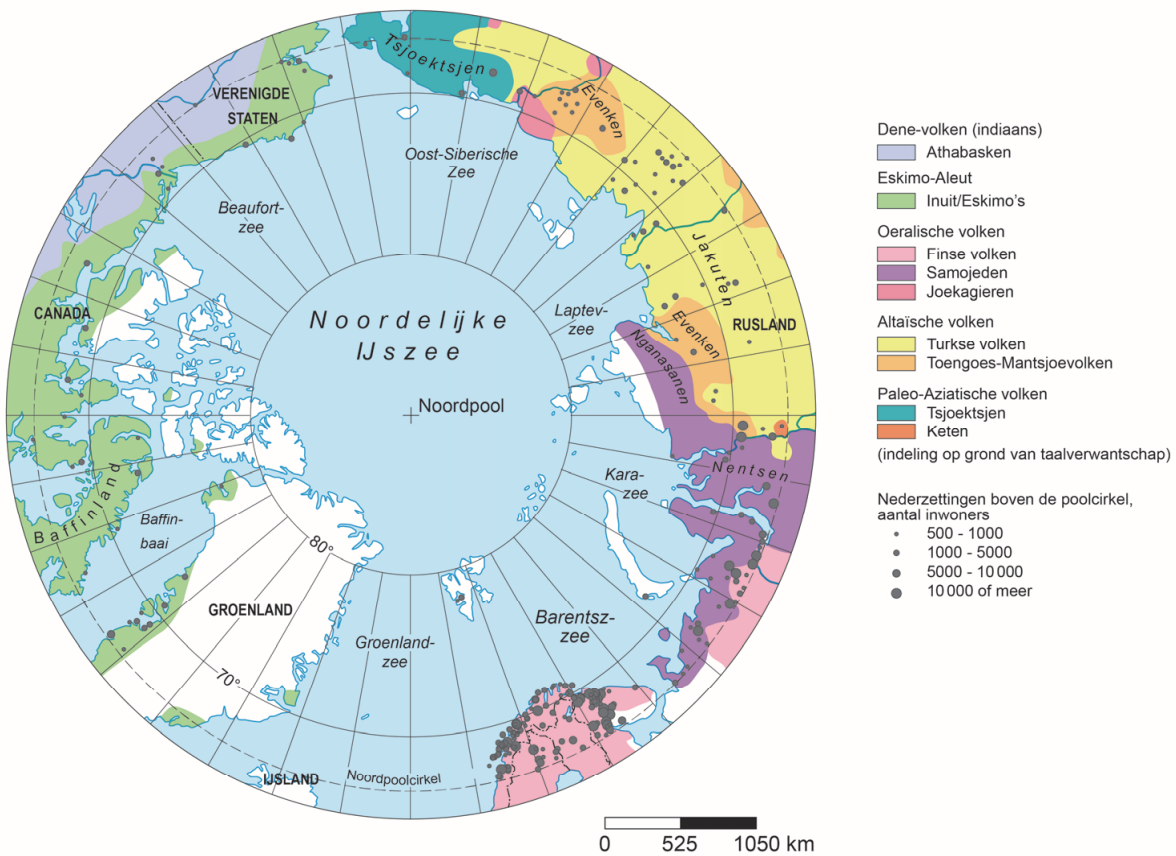
bron 4

Geologische bouw en gebergtevorming



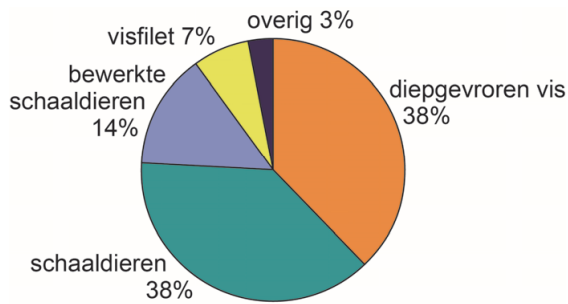
bron 5

Noordpoolgebied: oorspronkelijke bevolking en bevolkingscentra

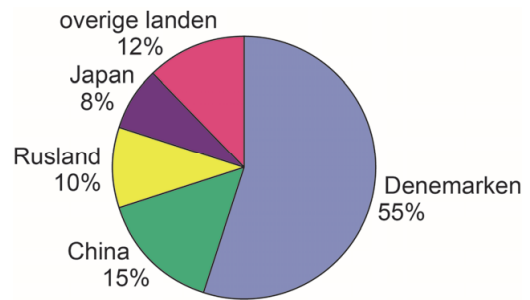


bron 6
Export vanuit Groenland (2017)

a producten



b exportbestemmingen



Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.